

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням педагогічної ради
Ліцею «Центр надії»
протокол № 1
від «28» серпня 2026 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора Ліцею «Центр
надії»
від «28» серпня 2026 року № 103-осн

ПОЛОЖЕННЯ
про систему оцінювання результатів навчання учнів
Ліцею «Центр надії»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні принципи, правила, критерії, види, форми та процедури оцінювання результатів навчання учнів 1–11 класів Ліцею «Центр надії» (далі — Ліцей).

1.2. Положення є локальним нормативним документом Ліцею та є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

1.3. Положення розроблено відповідно до:

- Конституції України;
- законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- Державного стандарту початкової освіти;
- Державного стандарту базової середньої освіти;
- Державного стандарту повної загальної середньої освіти;
- освітньої програми Ліцею;
- навчальних і модельних навчальних програм;
- наказу МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 14.08.2026 №1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- чинних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів 10–11 класів;
- інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

1.4. Положення поширюється на:

- учнів 1–11 класів;
- педагогічних працівників;
- адміністрацію Ліцею;
- батьків або інших законних представників учнів.

1.5. Система оцінювання в Ліцеї є складовою освітнього процесу та спрямована не лише на визначення рівня навчальних досягнень, а й на підтримку навчального поступу кожного учня.

1.6. Оцінювання здійснюється з урахуванням вікових особливостей учнів та специфіки відповідного рівня освіти.

1.7. У Ліцеї застосовуються:

- формувальне оцінювання;
- діагностичне оцінювання;
- поточне оцінювання;
- тематичне оцінювання;
- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- інші види оцінювання, передбачені законодавством та освітньою програмою.

II. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Основною метою оцінювання є встановлення рівня досягнення учнями очікуваних результатів навчання та використання отриманої інформації для подальшого розвитку учня і вдосконалення освітнього процесу.

2.2. Основними завданнями оцінювання є:

1. визначення рівня досягнення очікуваних результатів;
2. відстеження навчального поступу;
3. виявлення навчальних труднощів;
4. визначення освітніх потреб;
5. надання своєчасного зворотного зв'язку;
6. коригування освітнього процесу;
7. формування навичок самооцінювання;
8. розвиток відповідальності учня за результати власного навчання;
9. підтримка навчальної мотивації;
10. забезпечення об'єктивної інформації для учнів, батьків і педагогів.

2.3. Система оцінювання ґрунтується на принципах:

- об'єктивності;
- справедливості;
- прозорості;
- системності;
- критеріальності;
- компетентнісної спрямованості;
- дитиноцентризму;
- особистісно орієнтованого підходу;
- академічної доброчесності;
- індивідуального підходу;
- недискримінації;
- педагогічної доцільності;
- партнерської взаємодії.

2.4. Оцінювання не може використовуватися як засіб покарання, залякування, приниження чи маніпулювання поведінкою учня.

2.5. Оцінка має ґрунтуватися на результатах навчання, а не на особистісному ставленні педагога до учня.

ІІІ. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Основним об'єктом оцінювання є результат навчання, визначений відповідним державним стандартом та конкретизований освітньою програмою, навчальною або модельною навчальною програмою.

3.2. Під час оцінювання враховується не лише обсяг відтворених знань, а й здатність учня:

- застосовувати знання;
- аналізувати інформацію;
- розв'язувати проблеми;
- аргументувати;
- робити висновки;
- працювати з інформацією;
- здійснювати дослідницьку діяльність;
- створювати освітній продукт;
- співпрацювати;
- здійснювати рефлексію;
- застосовувати набуті компетентності в нових ситуаціях.

3.3. Учитель має право самостійно обирати форми, методи та інструменти оцінювання відповідно до освітньої мети.

3.4. Єдина форма оцінювання не може бути обов'язковою для всіх навчальних предметів, якщо така вимога прямо не встановлена нормативними документами.

3.5. Критерії оцінювання мають бути зрозумілими учням.

3.6. Перед виконанням значущого оцінюваного завдання учень має знати:

- що саме оцінюється;
- які результати навчання очікуються;
- за якими критеріями оцінюватиметься робота;
- які ресурси дозволено використовувати;
- за потреби — як можна покращити результат.

ІV. ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Формувальне оцінювання здійснюється протягом освітнього процесу.

4.2. Метою формувального оцінювання є:

- підтримка навчального поступу;
- виявлення труднощів;
- визначення сильних сторін;
- надання зворотного зв'язку;

- визначення наступних кроків навчання;
- коригування діяльності учня і вчителя.

4.3. Формувальне оцінювання може здійснюватися через:

- усний коментар;
- письмовий коментар;
- самооцінювання;
- взаємооцінювання;
- рефлексію;
- спостереження;
- портфоліо;
- рубрики;
- чек-листи;
- діагностичні завдання;
- навчальні бесіди.

4.4. Формувальне оцінювання може здійснюватися без виставлення бала.

4.5. Результати формувального оцінювання використовуються для покращення навчання, а не для формального накопичення оцінок.

V. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ 1–4 КЛАСІВ

5.1. Загальні засади

5.1.1. Оцінювання учнів 1–4 класів здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти, наказу МОН №813 та інших чинних нормативних документів.

5.1.2. У початковій школі пріоритетним є формувальне оцінювання та підтримка позитивної мотивації дитини до навчання.

5.1.3. Оцінювання має враховувати індивідуальний темп розвитку і навчання дитини.

5.2. 1–2 класи

5.2.1. У 1–2 класах оцінювання результатів навчання здійснюється переважно у формі вербального оцінювання.

5.2.2. Вербальна оцінка має містити зрозуміле для дитини оцінювальне судження про її навчальний результат.

5.2.3. Під час оцінювання враховується:

- що дитина вже вміє;
- що їй вдалося;
- які труднощі виникли;
- що необхідно зробити далі.

5.2.4. Оцінювання особистісних надбань учня здійснюється вербально.

5.2.5. Не допускається публічне порівняння результатів навчання дітей.

5.3. 3–4 класи

5.3.1. У 3–4 класах результати навчання можуть оцінюватися вербально або рівнево відповідно до рішення Ліцею та чинних нормативних вимог.

5.3.2. Рівневе оцінювання може передбачати визначення:

- початкового рівня;
- середнього рівня;
- достатнього рівня;
- високого рівня.

5.3.3. У разі використання бального оцінювання воно застосовується лише відповідно до чинних нормативних документів.

5.3.4. Підсумкове оцінювання здійснюється на основі сукупності результатів навчальної діяльності учня, а не однієї роботи.

5.3.5. Під час підсумкового оцінювання враховується динаміка навчального поступу.

5.4. Діагностичне оцінювання 1–4 класів

5.4.1. Діагностичне оцінювання проводиться з метою визначення стартового рівня, навчальних потреб та освітніх труднощів учнів.

5.4.2. Діагностичні роботи можуть проводитися:

- на початку навчального року;
- після завершення певного змістового блоку;
- після тривалої перерви;
- за потреби.

5.4.3. Результати діагностування використовуються для планування та коригування навчання.

VI. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ 5–9 КЛАСІВ

6.1. Оцінювання учнів 5–9 класів здійснюється відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти та Рекомендацій МОН, затверджених наказом від 14.08.2026 №1427.

6.2. Відповідно до нового підходу зберігається компетентнісна спрямованість оцінювання та академічна свобода педагога щодо планування процедур оцінювання. МОН також спростило механізм фіксації результатів навчання в журналі.

6.3. Поточне оцінювання

6.3.1. Поточне оцінювання здійснюється для визначення рівня досягнення конкретних результатів навчання.

6.3.2. Учитель самостійно визначає доцільність, форми та частотність поточного оцінювання.

6.3.3. Поточне оцінювання не є обов'язковим на кожному уроці.

6.3.4. Не допускається вимога виставляти оцінку за кожне завдання або кожен вид діяльності, якщо це не відповідає педагогічній меті.

6.4. Групи результатів навчання

6.4.1. Групи результатів навчання використовуються відповідно до Державного стандарту та особливостей освітньої галузі.

6.4.2. Учитель використовує групи результатів для планування та аналізу навчального поступу.

6.4.3. Не встановлюється вимога обов'язково виставляти окрему оцінку за кожною групою результатів, якщо така вимога не передбачена чинними нормативними документами.

6.4.4. Не допускається механічне накопичення оцінок за групами результатів лише з метою формального заповнення журналу.

6.5. Тематичне оцінювання

6.5.1. Тематичне оцінювання здійснюється для узагальнення результатів навчання за відповідною темою, розділом, модулем або змістовим блоком.

6.5.2. Тематична оцінка може визначатися на основі:

- поточних результатів;
- діагностувальних робіт;
- практичних робіт;
- лабораторних робіт;
- проєктів;
- досліджень;
- усних відповідей;
- інших результатів.

6.5.3. Окрема контрольна робота після кожної теми не є обов'язковою, якщо достатньо інших даних для об'єктивного оцінювання.

6.6. Семестрове оцінювання

6.6.1. За результатами семестру визначається семестрова оцінка з навчального предмета або інтегрованого курсу.

6.6.2. Семестрова оцінка визначається на основі достатньої сукупності результатів навчання.

6.6.3. Під час її визначення враховуються:

- поточні результати;
- тематичні результати;
- діагностувальні роботи;
- практична діяльність;
- проєктна та дослідницька діяльність;
- інші результати, що характеризують досягнення очікуваних результатів.

6.6.4. Семестрова оцінка не повинна механічно визначатися лише як середнє арифметичне всіх поточних оцінок.

6.7. Річне оцінювання

6.7.1. Річна оцінка визначається за результатами навчання протягом навчального року.

6.7.2. Враховуються результати обох семестрів та динаміка навчального поступу.

6.7.3. Окрема річна контрольна робота не є обов'язковою, якщо інше не передбачено нормативними документами.

VII. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ 10–11 КЛАСІВ

7.1. Оцінювання учнів 10–11 класів здійснюється відповідно до Державного стандарту повної загальної середньої освіти, освітньої програми Ліцею, навчальних програм та чинних критеріїв оцінювання.

7.2. Основною шкалою оцінювання є 12-бальна шкала.

7.3. Оцінювання спрямовується на визначення рівня сформованості предметних та ключових компетентностей.

7.4. Поточне оцінювання

7.4.1. Поточне оцінювання здійснюється в процесі навчання.

7.4.2. Учитель самостійно визначає доцільність та частотність оцінювання.

7.4.3. Оцінка виставляється за результат навчальної діяльності.

7.4.4. Поведінка, дисциплінованість або особисте ставлення до учня не можуть бути підставою для зміни оцінки.

7.5. Тематичне оцінювання

7.5.1. Тематичне оцінювання здійснюється за результатами вивчення теми, розділу або модуля.

7.5.2. Під час тематичного оцінювання можуть враховуватися:

- письмові роботи;
- тести;
- практичні роботи;
- лабораторні роботи;
- проекти;
- дослідження;
- усні відповіді;
- інші види навчальної діяльності.

7.5.3. Кількість та форми тематичних оцінювань визначає вчитель відповідно до навчальної програми.

7.6. Семестрове оцінювання

7.6.1. Семестрова оцінка визначається за сукупністю результатів навчання за семестр.

7.6.2. Не допускається визначення семестрової оцінки виключно за результатом однієї контрольної роботи.

7.6.3. Під час визначення семестрової оцінки враховується динаміка навчальних результатів.

7.7. Річне оцінювання

7.7.1. Річна оцінка визначається за результатами навчання протягом року.

7.7.2. Враховуються семестрові оцінки та динаміка результатів навчання.

7.7.3. Річна оцінка не повинна механічно визначатися виключно як середнє арифметичне семестрових оцінок, якщо це не відображає фактичний рівень досягнення результатів навчання.

VIII. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

8.1. У 10–11 класах під час оцінювання враховуються особливості профільного навчання.

8.2. У профільних предметах особлива увага приділяється:

- глибині знань;
- практичному застосуванню;
- критичному мисленню;
- дослідницьким умінням;
- самостійності;
- роботі з інформацією;
- аргументації;
- проєктній діяльності.

IX. ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТНОЇ ТА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

9.1. Проєктна та дослідницька діяльність може бути джерелом інформації для поточного, тематичного або семестрового оцінювання.

9.2. Оцінюється не сам факт участі учня в проєкті, а продемонстровані результати навчання.

9.3. Можуть оцінюватися:

- визначення проблеми;
- планування;
- пошук інформації;
- аналіз;
- застосування знань;

- самотійність;
- створення продукту;
- презентація;
- аргументація;
- рефлексія.

X. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

10.1. Оцінювання учнів з ООП здійснюється з урахуванням їхніх індивідуальних освітніх потреб.

10.2. Враховуються:

- ІПР;
- рекомендації ІРЦ;
- індивідуальний навчальний план;
- адаптації;
- модифікації;
- рекомендації команди психолого-педагогічного супроводу.

10.3. Можуть адаптуватися:

- форма завдання;
- спосіб подання інформації;
- спосіб відповіді;
- час виконання;
- обсяг;
- умови проведення оцінювання.

10.4. Адаптація умов оцінювання не є підставою для зниження оцінки.

10.5. У разі модифікації змісту освіти оцінювання здійснюється відповідно до індивідуальних навчальних цілей учня.

XI. ОЦІНЮВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

11.1. В умовах дистанційного та змішаного навчання застосовуються ті самі принципи оцінювання.

11.2. Можуть використовуватися:

- онлайн-тести;
- електронні завдання;
- відеовідповіді;
- усні співбесіди;
- електронне портфоліо;
- цифрові проєкти;
- практичні завдання;
- письмові роботи.

11.3. Технічні проблеми, нестабільний Інтернет або інші об'єктивні обставини не можуть автоматично бути підставою для зниження оцінки.

11.4. За потреби учневі надається інша можливість продемонструвати результат навчання.

XII. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ

12.1. Усі учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності.

12.2. Учитель перед виконанням оцінюваного завдання визначає допустимість використання:

- підручників;
- конспектів;
- Інтернету;
- цифрових ресурсів;
- калькуляторів;
- штучного інтелекту;
- допомоги інших осіб.

12.3. У разі встановлення факту академічної недоброчесності результат роботи не може використовуватися як достовірне підтвердження самостійного досягнення відповідного результату.

12.4. За можливості учневі надається можливість повторно продемонструвати відповідний результат.

12.5. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до законодавства та Положення про академічну доброчесність Ліцею.

XIII. САМООЦІНЮВАННЯ ТА ВЗАЄМООЦІНЮВАННЯ

13.1. Самооцінювання та взаємооцінювання є складовими формувального оцінювання.

13.2. Учні залучаються до:

- визначення критеріїв;
- аналізу власних результатів;
- рефлексії;
- визначення наступних навчальних цілей.

13.3. Самооцінка учня не замінює оцінку вчителя, якщо відповідно до законодавства має виставлятися педагогічна оцінка.

XIV. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

14.1. Учень має право:

- знати критерії оцінювання;
- знати очікувані результати;
- отримувати зворотний зв'язок;

- знати підстави виставлення оцінки;
- ставити запитання;
- здійснювати самооцінювання;
- оскаржувати оцінку у визначеному порядку;
- отримувати необхідну освітню підтримку.

14.2. Педагогічний працівник має право:

- самостійно обирати форми та методи оцінювання;
- визначати доцільну частотність оцінювання;
- використовувати різні інструменти;
- здійснювати диференціацію;
- застосовувати формувальне оцінювання;
- визначати способи демонстрації результату учнем.

14.3. Педагогічний працівник зобов'язаний:

- забезпечувати об'єктивність;
- дотримуватися критеріїв;
- інформувати учнів про правила оцінювання;
- надавати зворотний зв'язок;
- враховувати ООП;
- дотримуватися академічної доброчесності;
- своєчасно фіксувати результати.

14.4. Батьки мають право:

- отримувати інформацію про результати навчання;
- знати критерії оцінювання;
- отримувати пояснення щодо оцінки;
- звертатися до педагога та адміністрації;
- ініціювати розгляд спірних питань.

XV. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ОЦІНКИ

15.1. Учень або його батьки можуть звернутися до вчителя за поясненням щодо виставленої оцінки.

15.2. Учитель пояснює:

- який результат оцінювався;
- які критерії застосовувалися;
- які помилки допущено;
- чому визначено відповідний рівень.

15.3. Якщо питання не врегульовано, учень або батьки можуть звернутися до адміністрації Ліцею.

15.4. Адміністрація може вивчити:

- роботу учня;
- критерії;
- матеріали оцінювання;

- пояснення педагога.

15.5. За необхідності директор може створити комісію.

15.6. За результатами розгляду може бути рекомендовано повторне оцінювання.

XVI. ВЕДЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ

16.1. Результати оцінювання фіксуються у електронному журналі та інших документах відповідно до чинних вимог.

16.2. Учитель не зобов'язаний виставляти оцінку за кожне завдання, якщо воно не має оцінювальної мети.

16.3. Не допускається необґрунтоване дублювання результатів оцінювання в декількох документах.

16.4. Для 5–9 класів групи результатів використовуються відповідно до рекомендацій наказу МОН №1427. МОН окремо визначило спрощення фіксації результатів у журналі.

16.5. Адміністрація не встановлює додаткових вимог до ведення документації, які не передбачені нормативними актами або рішеннями педагогічної ради.

XVII. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЗА ОЦІНЮВАННЯМ

17.1. Внутрішній контроль спрямовується на забезпечення якості та об'єктивності оцінювання.

17.2. Під час контролю можуть аналізуватися:

- відповідність оцінювання очікуваним результатам;
- обґрунтованість оцінок;
- дотримання критеріїв;
- якість зворотного зв'язку;
- динаміка результатів;
- особливості оцінювання учнів з ООП;
- дотримання академічної доброчесності.

17.3. Адміністрація не оцінює якість роботи педагога виключно за:

- кількістю оцінок;
- середнім балом класу;
- кількістю контрольних;
- відсотком високих оцінок;
- кількістю оцінок за групами результатів.

17.4. Внутрішній контроль не повинен призводити до необґрунтованого збільшення документаційного навантаження педагога.

XVIII. ІНФОРМУВАННЯ УЧНІВ І БАТЬКІВ

18.1. На початку навчального року учні та батьки ознайомлюються з основними правилами оцінювання.

18.2. Критерії та процедури оцінювання оприлюднюються на вебсайті Ліцею або іншим доступним способом.

18.3. Оцінювання є інформацією про навчальні результати конкретного учня та не повинно використовуватися для публічного порівняння дітей.

18.4. Результати навчання учня повідомляються батькам у визначеному Ліцеєм порядку.

XIX. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ВТРАТ

19.1. У разі виявлення освітніх втрат учня педагогічний працівник визначає їх причини та планує заходи щодо надолуження.

19.2. Для учня можуть застосовуватися:

- індивідуальні завдання;
- повторне опрацювання матеріалу;
- консультації;
- додаткові навчальні матеріали;
- диференційовані завдання;
- індивідуальна освітня траєкторія.

19.3. Наявність освітніх втрат не є підставою для автоматичного зниження семестрової чи річної оцінки.

19.4. Оцінювання має допомагати виявити прогалини та визначити шляхи їх подолання.

XX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

20.1. Це Положення набирає чинності з 1 вересня 2026 року.

20.2. Положення застосовується до учнів 1–11 класів Ліцею «Центр надії» з урахуванням особливостей відповідного рівня освіти.

20.3. У разі зміни законодавства положення цього документа застосовуються в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам.

20.4. Зміни до Положення вносяться у разі:

- зміни законодавства;
- зміни державних стандартів;
- зміни нормативних документів МОН;
- зміни освітньої програми Ліцею;
- необхідності вдосконалення системи оцінювання.

20.5. Зміни та доповнення схвалюються педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора.

ПОРІВНЯЛЬНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ 1–11 КЛАСІВ

Рівень	Основний підхід	Основні форми	Підсумок
1 клас	Формувальне	Вербальне, спостереження, самооцінювання	Відповідно до чинних вимог
2 клас	Формувальне	Вербальне, діагностичне	Відповідно до чинних вимог
3 клас	Формувальне + підсумкове	Вербальне/рівневе	Відповідно до чинних вимог
4 клас	Формувальне + підсумкове	Вербальне/рівневе	Відповідно до чинних вимог
5–9 класи	Компетентнісне	Формувальне, поточне, тематичне	Семестрове та річне
10–11 класи	Компетентнісне	Формувальне, поточне, тематичне	Семестрове та річне

ДОДАТОК 2

ПАМ'ЯТКА ПЕДАГОГУ «ОЦІНЮЄМО РЕЗУЛЬТАТ, А НЕ ДИТИНУ»

Перед виставленням оцінки педагог ставить собі п'ять запитань:

1. Що саме я оцінюю?
2. Який очікуваний результат продемонстрував учень?
3. За якими критеріями я це визначаю?
4. Чи є достатньо доказів для об'єктивної оцінки?
5. Що учень має зробити далі для покращення результату?